

حوزهی خلیج فارس و توسعهی ظرفیت تولید نفت

اجرا است. این میدان در سال ۱۹۷۵ کشف شده و ذخیره‌ی نفتی آن معادل ۴/۳۶ میلیارد بشکه است. این پروژه قبلاً در طرح توسعهی میادین نفتی عراق در سال‌های ۱۰-۲۰۰۹ با هدف افزایش تولید تا ۵۰ هزار بشکه نفت در روز بوده و شرکت‌های انی ایتالیا، نیپون اوپل ژاپن، شورون آمریکا و رپسول اسپانیا در مناقصه‌ی آن شرکت کردند که به نظر می‌رسید نیپون اوپل موفق به عقد قرارداد شده است اما، مذاکرات متوقف شد و کار توسعهی آن به سال جاری رسید. ■

سقف مورد اشاره را نداشته و مجبور شده است تا در برنامه‌ی خود در سطح وسیعی تجدیدنظر کند اما پروژه‌ی مذکور به دلیل اولویت در برنامه‌ی آن شرکت برای اجرا اعلام شده است.

شرکت ملی نفت عراق نیز در اواسط ماه اوت تفاهم‌نامه‌ای با شرکت شورون برای توسعه‌ی یکی از میادین نفتی بزرگ خود به امضا رساند. مقدمات لازم پیرامون نحوه‌ی عملیات توسعه‌ی این میدان که "نصیریه" نام دارد، هم‌اکنون در حال

شرکت آرامکوی عربستان سعودی تصمیم گرفته است تا برای دستیابی به ظرفیت تولید ۱۳ میلیون بشکه در روز نفت، برنامه‌ی خود را برای افزایش تولید روزانه یک میلیون بشکه به مرحله‌ی اجرا در آورد. این شرکت قبلاً برنامه‌ی توسعه‌ی صنعت نفت خود را برای سال ۲۰۲۱ با هزینه‌ای حدود ۴۳ میلیارد دلار در نظر گرفته بود که به دلیل تشدید کاهش قیمت در نتیجه‌ی شیوع بیماری کرونا و در نتیجه کاهش درآمدهای نفتی، توان انجام سرمایه‌گذاری‌های موردنیاز تا

کاهش ذخایر جهانی شناور نفت خام علی‌رغم افزایش آن در آب‌های ساحلی چین

گرفت. البته در چند ماه گذشته، تاخیر در تخلیه‌ی نفتکش‌های ذخیره‌ساز به‌ویژه در سواحل چین نیز به دلیل افزایش مجدد خرید نفت خام و مشکلات لجستیکی منجر به افزایش نفت ذخیره شده در نفتکش‌ها شده و حجم آن در هفته‌ی آخر اوت تا حدود ۱۰۰ میلیون بشکه نیز اعلام شده است در حالی که در شرایط معمول این میزان تا ۲۰ میلیون بشکه است که در مقایسه با رقم فوق مقدار بسیار کمی می‌باشد. بدیهی است با تخلیه‌ی هر نفتکش که برای سفر بعدی در بازار حمل‌و‌نقل آماده‌ی کار خواهد کرد، فشار بر هر هزینه‌ی حمل بیشتر شده و در نتیجه کاهش نرخ آن در بازار جهانی حمل‌و‌نقل دریایی نفت را موجب خواهد شد. ■

تدریجی تقاضا دوباره تا حدودی در بازار جهانی نفت تعادل ایجاد شود. اما ترافیک در خارج از بنادر بزرگ‌ترین واردکننده‌ی نفت جهان و بهبود کمتر تقاضای فرآورده در داخل نسبت به سطح موردانتظار، همچنان مانع از کاهش سریع سطح ذخایر نفت خام شناور در نفتکش‌ها شده است. بر اساس تخمین موسسه‌ی کپلر، مجموع ذخایر نفتی شناور در نفتکش‌ها در نواحی مختلف در هفته‌ی منتهی به ۲۴ اوت حدود ۱۷۰ میلیون بشکه بود که کمترین میزان از اوایل مه تاکنون است. در اواخر ماه ژوئن میزان نفت ذخیره شده در نفتکش‌ها به بالاترین مقدار و بیش از ۲۱۰ میلیون بشکه رسید، اما از آن زمان به بعد و به دلیل تخلیه‌ی روزانه‌ی نفتکش‌ها، میزان ذخایر شناور نیز روند نزولی به خود

چین که با کاهش شدید قیمت نفت در ماه‌های گذشته اقدام به خرید حجم بسیار زیادی نفت ارزان موجود در بازار کرد، هم‌اکنون که قیمت‌ها روند صعودی به خود گرفته و تا حدودی نیز از ترافیک نفتکش‌ها در پایانه‌های آن کاسته شده، فرصت مناسبی برای صنعت نفت این کشور فراهم شده تا از ادامه‌ی تصمیم خود نسبت به ذخیره‌سازی نفت روی آب بکاهد و در نتیجه با تخلیه‌ی محمولات نفتکش‌ها، نفت و میعانات ارزان وارداتی را در مراکز پالایش خود مورد استفاده قرار دهد. بدیهی است، کاهش تقاضای کنونی چین در این حالت باعث تضعیف مجدد بازار جهانی نفت خواهد شد، هر چند که انتظار می‌رود با کم شدن تعهدات کاهش تولید توسط اوپک پلاس همراه با بهبود

افزایش تولید نفت خام جمهوری آذربایجان

افزایش داد. بزرگ‌ترین میدان نفتی این کشور به نام "Azeri-Chirag-Guneshli" است که تولید از آن برابر با ۴۷۴ هزار و ۷۰۰ بشکه در روز بوده است. سهمیه تولید نفت خام آذربایجان تا پایان سال، معادل ۵۸۷ هزار بشکه در روز است که نشان می‌دهد این کشور تاکنون از توافق مورد اشاره به‌طور کامل پیروی کرده است. ■

آذربایجان با کشورهای اوپک پلاس و کاهش محدودیت‌های تولید نفت بوده است. هنگامی که اول ماه اوت توافق میان اعضای اوپک پلاس وارد مرحله دوم خود شد و کشورهای عضو، مجاز به کاهش محدودیت تولید از ۱۸ تا ۲۳ درصد شدند، جمهوری آذربایجان نیز در محدوده سهمیه تولیدی خود، تولید خود را ۱۳۱ هزار بشکه در روز

بر اساس اطلاعات اولیه ارائه شده توسط شرکت دولتی نفت کشور آذربایجان "Socar" در ۱۷ اوت، میزان تولید نفت خام آذربایجان از اول تا پانزدهم ماه اوت روزانه به میزان ۵۸۵ هزار و ۳۰۰ بشکه بود که در مقایسه با متوسط تولید روزانه‌ی آن در ماه ژوئیه، ۵/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. البته این افزایش تولید به دنبال همکاری

ادامه‌ی سیاست مدیریت بازار با کاهش تولید اوپک پلاس در ماه اوت

شود لیکن، علی‌رغم اعتراض برخی اعضای دیگر که مشکلاتی مشابه را تجربه می‌کنند، اوپک پلاس معتقد است که با ورود هر بشکه‌ی اضافی نفت به بازار که بر خلاف برنامه‌ی متحدان فوق باشد، بازار نیز دیرتر به ثبات خواهد رسید ضمن آنکه، این اقدام عراق دستاویزی برای سایر اعضا و حتی تولیدکنندگان خارج از اوپک خواهد بود که با تولید اضافی، سهم بیشتری از بازار نفت را به خود اختصاص دهند و بر روند نزولی قیمت‌ها بیفزایند. به همین منظور است که وزرای نفت اوپک به‌ویژه در حوزه‌ی خلیج فارس بارها از عراق خواستند تا به توافقات اوپک پلاس پایبندی لازم را داشته باشد. وزیر انرژی عربستان، پایبندی اعضا به سهمیه‌های تولیدی را یکی از موضوعات دارای اولویت بالا برای بررسی در کمیته‌ی اوپک پلاس قلمداد کرده است. نیجریه نیز دومین متخلف عمده‌ی

مه، ژوئن و ژوئیه شناخته می‌شود، زیرا این کشور به‌طور متوسط روزانه حجمی بالغ بر ۲۸۵ هزار بشکه نفت خام بیش از سهمیه‌های اختصاص یافته‌ی خود، تولید کرده و لذا می‌بایست بر اساس برنامه‌ی اعلام شده توسط عربستان سعودی، در ماه اوت نسبت به کاهش تولید به میزان ۴۰۰ هزار بشکه در روز اقدام کند. میزان سهمیه‌ی موثر عراق ۳/۴۰۴ میلیون بشکه در روز است اما طبق بررسی‌های به‌عمل آمده توسط شش منبع ثانویه از عملکرد میزان تولید هر یک از اعضای اوپک پلاس، مقدار تولید نفت خام عراق در ماه ژوئن، ۳/۷۱۶ میلیون بشکه در روز اعلام شده است. عراق سومین تولیدکننده‌ی بزرگ اوپک پلاس است و همیشه ادعا کرده که به‌دلیل مشکلات حاد اقتصادی و خرابی‌های ناشی از جنگ‌های اخیر، در صورت امکان از حضور در مجموعه‌ی فوق برای کاهش تولید نفت مستثنی

اوپک و متحدانش تحت نام "اوپک پلاس"، با هدف ایجاد و حفظ ثبات در بازار جهانی نفت در ماه اوت نیز به کاهش تولید بر اساس میزان سهمیه‌های تعیین شده، متعهد هستند. سیاست کاهش سهمیه‌های تولیدی در پی شیوع ویروس کرونا و افت بی‌سابقه و ناگهانی تقاضای نفت خام طی سه ماه اخیر اخذ شده که در ماه اوت از شدت آن کاسته شده است. از طرفی، اعضای متخلف سازمان که قبلاً از مقادیر سهمیه‌های اختصاص یافته، بیشتر تولید کرده‌اند، می‌بایست با اجرای سیاست جبرانی، در ماه سپتامبر از تولید خود بکاهند. اطلاعات جمع‌آوری شده توسط دبیرخانه‌ی اوپک حکایت از لزوم کاهش تولید جهت جبران تخلف از سهمیه‌های اختصاص یافته توسط برخی از اعضا دارد. بر اساس محاسبات انجام شده به‌کمک منابع مطالعاتی مختلف، عراق به‌عنوان بزرگ‌ترین متخلف، طی ماه‌های

اوپک پلاس به شمار می‌رود که در سه ماهه‌ی اخیر میزان تخلف تولیدی معادل ۱۰۵ هزار بشکه در روز داشته است. بر اساس تازه‌ترین گزارش دبیرخانه‌ی این سازمان، کشورهای عضو در ماه ژوئیه روزانه ۲۳ میلیون و ۱۷۲ هزار بشکه نفت تولید کردند که در مقایسه

با ماه ژوئن از افزایشی معادل ۹۸۰ هزار بشکه برخوردار بوده است. اجرای برنامه‌ریزی محدودیت‌های تعیین شده برای پیشگیری در عرضه‌ی بشکه‌های اضافی به بازار طی ماه‌های اخیر توسط اوپک پلاس و همراهانش موجب شده تا همزمان با بهبود تدریجی فعالیت‌ها در

مناطق از جهان و افزایش تولید نفت اوپک پلاس و متحدانش، قیمت هر بشکه از سبد نفتی اوپک نیز به ترتیب از ۲۴/۹۷ دلار در ماه مه به ۳۷/۰۵ دلار در ژوئن و ۴۳/۴۲ دلار در ماه ژوئیه افزایش یابد و انتظار می‌رود در ماه اوت نیز رقم ۴۴/۹۲ دلار در هر بشکه را تجربه کند. ■

تعویق بهبود بازار نفت تا پایان سال ۲۰۲۲ در پی موج دوم شیوع کرونا

بر اساس اعلام موسسه‌ی مطالعاتی "Rystad Energy"، به دنبال موج دوم شیوع بیماری کرونا و پایین ماندن سطح تقاضا، بعید به نظر می‌رسد که بازار نفت تا پایان سال ۲۰۲۲ به روال قبل یا سطح سال ۲۰۱۹ برسد. به گفته‌ی گروه کارشناسان این موسسه‌ی مطالعاتی، با بررسی محدودیت‌های اعمال شده برای حضور مردم بیرون از خانه در کشورهای پرمصرف نظیر کشورهای اروپایی، آمریکا، برزیل، هند و... سناریوی پایه و قبلی مربوط به تقاضای انرژی به‌ویژه نفت، با هدف تحمل حداقل تاثیرپذیری از موج دوم شیوع بیماری تغییر کرده است. این گروه همچنین اشاره کردند که با توجه به پیش‌بینی پایان موج دوم شیوع بیماری تا فوریه‌ی ۲۰۲۱، انتظار می‌رود تقاضای جهانی برای نفت به جای افزایش تدریجی ماهیانه، از ژوئیه تا اکتبر ۲۰۲۰ نسبتاً ثابت بماند و پس از آن با سرعتی آهسته‌تر از برآورد قبلی افزایش یابد. این موسسه همچنین در گزارش خود می‌افزاید: با توجه به عدم بازگشت کامل محرک‌های رشد ساختاری، انتظار نمی‌رود که تقاضا کاملاً در سال ۲۰۲۱ بهبود یافته و به حالت اول (سطح سال ۲۰۱۹) برگردد. علاوه بر

این، بازار برخی از سوخت‌ها نیز در پی عدم افزایش و بهبود فعالیت‌های مربوط به حمل‌ونقل هوایی تا پایان سال ۲۰۲۲ که در بهترین شرایط به سطح تقاضا معادل با پیش از شیوع بیماری می‌رسد، از روندی نزولی برخوردارند. از نگاه Rystad Energy متوسط روزانه‌ی تقاضای جهانی برای نفت خام در مقایسه با سال ۲۰۱۹ که ۹۹ میلیون بشکه در روز بود، در سال ۲۰۲۰ به‌طور میانگین ۸۹/۷ میلیون بشکه و در سال ۲۰۲۱ نیز ۹۷/۱ میلیون بشکه در روز خواهد بود. پیش‌بینی‌های اخیر دو هفته پس از هشدار آژانس بین‌المللی انرژی (IEA)، مبنی بر تاثیر منفی موج دوم شیوع ویروس کرونا و تاخیر در روند بهبود تقاضای جهانی برای نفت منتشر شده است. البته موسسات دیگری نیز گزارشاتی مبنی بر طولانی شدن روند بهبود تقاضا بر اساس شاخصه‌های کشورهای بزرگ مصرف‌کننده و حتی کاهش تقاضا در برخی موارد که ناشی از افزایش شیوع بیماری در سطح جهان است، منتشر کردند. بر اساس داده‌های ارائه شده از سوی Google پیرامون فعالیت موسسات تجاری، سایت‌های خرده‌فروشی و مراکز مهم تجارت و

حمل‌ونقل در جهان، به جز چند مورد استثنا و قابل توجه، بهبود فعالیت‌های جهانی از آوریل به‌طور گسترده کاهش یافته و در اوایل ژوئیه متوقف شده‌اند. بر اساس داده‌های دریافتی، تحرکات اقتصادی در آمریکا، به‌عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده‌ی نفت در جهان، در هفته‌ی سوم ماه ژوئیه به‌طور چشمگیری راکد بوده است. در آسیا نیز فعالیت اقتصادی در هند و کره‌ی جنوبی در حال کاهش بوده است در حالی که اقتصادهای بزرگ اروپا دچار رکود کامل شده‌اند. از طرفی، قبلاً رقم برآوردی تقاضای جهانی نفت برای سال ۲۰۲۰ معادل ۱۰۰/۵ میلیون بشکه در روز اعلام شده بود که با شیوع بیماری کرونا و کاهش شدید تقاضا برای فرآورده‌های نفتی رقم پیش‌بینی شده‌ی فوق به ۸۹/۲۳ میلیون بشکه در روز کاهش داده شد که حجمی بالغ بر ۱۱/۲۷ میلیون بشکه کاهش در روز را نشان می‌دهد.

انتظار می‌رود که بنزین به‌عنوان مهمترین فرآورده‌ی تولیدی رقمی حدود ۳۲ درصد از تقاضای کاسته شده‌ی فوق را به خود اختصاص دهد و پس از آن سوخت جت با ۲۱ درصد (۲/۳۶ میلیون بشکه در روز)، نفت‌گاز با ۱۸ درصد

(۲/۰۳ میلیون بشکه در روز) و سایر فرآورده‌ها نیز با ۲۹ درصد (۳/۲۵ میلیون بشکه در روز) از مجموع کاهش تقاضای فوق را شامل شوند. البته، بهبود تقاضای فرآورده‌های میان‌تقطیر به جز سوخت جت را نیز برگشت‌پذیر دانسته و زمان

رسیدن آن به سطح سال ۲۰۱۹ را پایان سال جاری می‌دانند. موسسه‌ی معتبر پلاتس نیز تقاضای جهانی نفت را در سال جاری با کاهش ۸/۲ میلیون بشکه‌ای معادل ۹۴/۳ میلیون بشکه در روز برآورد کرده که در سال ۲۰۲۱ به

رقم ۱۰۱ میلیون بشکه در روز خواهد رسید. البته با در نظر گرفتن سناریوی موج دوم شیوع بیماری کرونا، این موسسه کاهش ۱۰/۵ میلیون بشکه در روز را نیز برای تقاضای جهانی نفت انتظار دارد. ■

مشارکت توتال فرانسه با پالایشگر دولتی هند برای تولید قیر

در سال‌های اخیر، هندوستان نیز دوشادوش چین برای رشد و توسعه‌ی اقتصاد خود و حرکت به‌سوی آینده‌ی بهتر، تلاش‌های بسیاری را دنبال می‌کند که ارقام امیدوارکننده‌ی سال‌های اخیر در شاخص‌های مهم اقتصادی (به‌ویژه رشد بالای ۵ درصدی تولید ناخالص داخلی آن در شش سال گذشته)، گویای این امر است. به‌همین منظور، برای ایجاد و توسعه‌ی بیشتر زیرساخت‌های مهم کشور به‌ویژه جاده‌سازی، طرح‌های مهم و صرفه‌جویانه‌ی دیگری نیز در نظر گرفته شده که از جمله‌ی آنها: امضای قراردادی در اواخر ماه ژوئیه میان شرکت پالایش دولتی نفت هند (Indian Oil Corporation-IOC) و شرکت فرانسوی توتال، برای مشارکت در سرمایه‌گذاری ساخت و بازاریابی مشتقات نفتی مانند: قیر و فرآورده‌های نفتی ویژه (روان‌کننده‌ها، حلال‌ها و...)

باکیفیت و استاندارد جهانی بالا برای صنعت روبه‌رشد و به‌ویژه جاده‌سازی در هند می‌باشد. شایان ذکر است، شرکت نفتی IOC بزرگ‌ترین شرکت فعال در بازار قیر هندوستان بوده و شرکت توتال نیز یکی از مهمترین تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان قیر در قاره‌ی اروپا به‌شمار می‌رود. شرکت IOC طی بیانیه‌ای اعلام داشت که طبق قرارداد مذکور، احداث واحدهای ساخت فرآورده‌های موردنیاز کشور با به‌کارگیری روش‌هایی مقرون‌به‌صرفه و سودآور، با حفظ خلاقیت، امنیت و پایداری در تمامی مراکز پالایشی تحت شرکت IOC در سراسر هند انجام خواهد شد.

قرار است با اجرای این طرح و تکمیل آن در مراکز پالایشی IOC در سراسر هند، علاوه بر تامین تقاضای داخلی، ارسال آن به بازارهای جنوب آسیا نیز در دستور کار قرار گیرد. مسئولین شرکت IOC امیدوارند که قرارداد مذکور به منزله‌ی انقلابی بزرگ در زمینه‌ی جاده‌سازی از طریق ارائه‌ی محصولات باکیفیت و با قیمت‌های رقابتی باشد. Patrick Pouyanne رئیس هیات‌مدیره و مدیر اجرایی شرکت توتال نیز ضمن ابراز خرسندی از امضای قرارداد فوق، اظهار داشت: هند در آینده یک کشور قوی و استراتژیک خواهد بود و حضور توتال در این کشور، گواه دیگری بر تعهد آن نسبت به بازار در حال رشد سریع هند است. لازم به ذکر است نخست‌وزیر هند اخیراً تأکید زیادی بر توسعه‌ی زیرساخت جاده‌های این کشور با اجرای پروژه‌های عظیم کرده است. ■

برنامه‌ی شرکت Pemex مکزیک برای افزایش تولید نفت و گاز

شرکت پمکس (Pemex) مکزیک قصد دارد تا با توجه به اجرای طرحی شامل پروژه‌های اولویت‌دار، تولید نفت خام و گاز خود را در نیمه‌ی دوم سال ۲۰۲۰ نیز به‌میزان ۹۵۳۰۰ بشکه در روز

افزایش دهد. البته، هم‌اکنون نیز در حال پیش بردن استراتژی افزایش تولید از چاه‌های اکتشافی خود است تا هم‌زمان با انقضای تعهدات کاهش تولید در توافق با اوپک بتواند تولیدات خود را

روانه‌ی بازار کند. این شرکت میزان نفت تولیدی فوق را به‌کمک حفاری ۲۰ حلقه چاه اکتشافی جدید تامین خواهد کرد. Pemex قبلاً و از نیمه‌ی اول سال جاری نیز فعالیت‌های توسعه‌ای خود را

به کمک شناسایی و حفاری ۱۵ حلقه چاه جدید اولویت‌دار با هدف تولیدی معادل ۸۳ هزار بشکه در روز آغاز کرده تا بتواند به هدف تولید ۲/۴ میلیون بشکه در روز خود تا سال ۲۰۲۴ نیز دست یابد. در برنامه‌ی توسعه‌ای شرکت پمکس تعداد ۱۸ میدان نفت و گاز جدید با سرمایه‌ی اولیه‌ی حدود ۴/۹ میلیارد دلار برای توسعه در نظر گرفته شده بود که در سال ۲۰۲۰ با گسترش فعالیت‌ها، مقدار سرمایه‌گذاری تخصیصی به رقم ۷/۸ میلیارد دلار افزایش یافت. طرح توسعه‌ای گفته شده شامل ۱۶ پروژه‌ی توسعه‌ی میدان نفتی و ۲ مورد توسعه‌ی میدان گازی است. مجموع تولید نفت و گاز شرکت به دلیل کاهش فشار گازهای همراه در میدان، سال به سال روندی نزولی داشته به طوری که مقدار آن

در سه ماهه‌ی دوم سال جاری به رقم ۲/۳۵۹ میلیون بشکه در روز معادل نفت کاهش یافت. اگرچه تولید نفت خام آن در فاصله‌ی ماه‌های آوریل تا ژوئن در سطح ۱/۶۷۳ میلیون بشکه در روز بدون تغییر باقی ماند که آن هم ناشی از افزایش تولید در میدین دریایی و عمدتاً مربوط به میدان Xanab است که تولید آن از ۳۰ هزار به ۸۲ هزار بشکه در روز افزایش یافت. Pemex تولید سه ماهه‌ی دوم را با در نظر گرفتن ۱۰۰ هزار بشکه در روز کاهش تولید تعهد شده‌ی مکزیک به عنوان بخشی از توافق آوریل با اعضای اوپک پلاس که در ژوئیه منقضی می‌شد، یک موفقیت چشمگیر خواند. مجموع تولید گاز نیز با ۹ درصد کاهش نسبت به دوره‌ی مشابه سال قبل برابر با ۵۲ میلیون فوت مکعب بود که کاهش

چشمگیر آن نیز به علت تعطیلی چاه‌های نفت به عنوان بخشی از توافق اوپک پلاس بود که منجر به کاهش تولید گازهای همراه به حجم ۱۸ میلیون فوت مکعب در سه ماهه‌ی دوم شده است. اما تولید گاز غیرهمراه به میزان ۹ درصد افزایش به ۸۵ میلیون فوت مکعب افزایش یافت. اگرچه در مجموع تعداد کل چاه‌های تولیدی و عملیاتی نیز با ۹ درصد کاهش به ۶۷۸۹ حلقه رسیده است. Pemex گزارشی در مورد فعالیت‌های خود از زیان ۲۴ میلیارد دلاری در درآمدهای خود در سه ماهه‌ی اول سال جاری خبر داد و همین امر موجب شد تا از هزینه‌های سرمایه‌گذاری برای اجرای پروژه‌های فوق رقمی معادل ۱/۹ میلیارد دلار بکاهد. ■

ارزانی نفت آمریکا و افزایش خرید آن توسط چین

پالایشگاه‌های دولتی چین دوباره خرید نفت از آمریکا را از سر گرفتند. قرار است محمولات خریداری شده در ماه سپتامبر به مقصد چین بارگیری شوند. اطلاعات دریافتی حاکی از آن است که حجم آن نیز در قالب ۷ محموله با مقدار بیش از ۱۴ میلیون بشکه خواهد بود که از مقدار ماه مه که در اوج خود بود، بیشتر است. با این وجود، حتی امکان صادرات ۲۰ میلیون بشکه معادل حجم بارگیری ۱۰ نفتکش خیلی بزرگ نیز به چین وجود دارد زیرا با به تعویق افتادن نشست چین و آمریکا برای بررسی مرحله‌ی نخست توافق تجاری در اواسط ماه اوت، احتمالاً پالایشگران بزرگ چینی خرید خود را از آمریکا افزایش خواهند داد. زیرا، طولانی شدن مذاکرات،

به چینی‌ها این فرصت را می‌دهد تا با توجه به ارزان‌تر بودن قیمت نفت خام صادراتی آمریکا نسبت به سایر نفت‌خام‌های وارداتی از سایر نقاط از جمله خلیج فارس، نفت بیشتری از آن کشور خریداری کنند. آخرین مرحله از خرید نیز عمدتاً نفت شیل حوزه‌ی Eagle Ford و WTI حوزه‌ی تگزاس بود که توسط شرکت‌های Unipet و PetroChina مذاکرات آن در جریان بوده است. البته، پالایشگران مستقل و کوچک (Tea Pots)، به دلیل برخورد با مشکلاتی نظیر ترافیک نفتکش‌ها در بنادر تخلیه و سهمیه‌ی کم نفت وارداتی و حجم کوچک‌تر محمولات (در نتیجه هزینه حمل بیشتر)، در مقایسه با پالایشگران بزرگ، از خرید نفت خام آمریکا اجتناب می‌ورزند. کاهش قیمت

نفت خام تحویلی وست تگزاس (WTI) در هفته‌های اخیر و همچنین کاهش نرخ کرایه‌ی حمل نفتکش‌ها به دلیل کاهش درخواست محموله‌های خیلی بزرگ، از عوامل مهم افزایش خرید نفت آمریکا توسط شرکت‌های چینی به شمار می‌رود که بارها نیز در گذشته اتفاق افتاده است. برای مثال، نرخ کرایه‌ی حمل نفتکش‌های خیلی بزرگ (VLCC) از خلیج مکزیک به چین با حجم ۲۷۰ هزار متریک تن (۲ میلیون بشکه) در روز ۱۷ ماه اوت حدوداً ۵/۳ تا ۵/۵ میلیون دلار بود که این رقم کمتر از نرخ کرایه‌ی روز ۱۴ اوت یعنی ۵/۵ میلیون دلار است و همچنین به مراتب کمتر از نرخ‌های ۷/۱ و ۵/۹ میلیون دلاری به ترتیب در ماه‌های ژوئن و ژوئیه می‌باشد. ■

آیا کاهش بیش از حد انتظار عرضه نفت آمریکا در حال وقوع است؟

۳۰ هزار بشکه در روز می‌رسد. رقم کاهش تقاضا در برآورد پیشین یک میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه در روز بود. به همین دلیل است که به دنبال گزارش فوق اخبار مربوط به کاهش تولید نفت شیل خود را نیز اعلام کرد، به طوری که میزان تولید آن در ماه سپتامبر از ۷ حوضه‌ی مهم داخل کشور به میزان ۷/۵۵۷ میلیون بشکه در روز برآورد شده که نسبت به میزان تولید این نوع نفت خام در ماه اوت و در سطح ۷/۵۷۷ قدری کاهش می‌یابد، اما همچنان میزان تولید آن نسبت به ماه مه در سطح ۶/۷۴۵ میلیون بشکه در روز بیشتر گزارش شده است. شایان ذکر است، پیش از این، EIA میزان تولید نفت شیل کشور را در ماه مه در سطح ۸/۵۲۶ میلیون بشکه در روز پیش‌بینی کرده بود. ■

میانگین در ماه ژوئیه حدود ۹۳ میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه در روز بوده است. به علاوه، پیش‌بینی شده است که میزان کل تقاضای نفت جهان نیز در مقایسه با سال گذشته تا ۹/۱ میلیون بشکه در روز کاهش یابد، اما در مقایسه با میانگین تقاضا در سه ماهه‌ی دوم امسال که ۸۵ میلیون بشکه در روز بود، افزایش یافته است. این اداره پیش‌بینی کرده که تولید نفت خام آمریکا در سال ۲۰۲۱، تا میزان ۱۲۰ هزار بشکه در روز کاهش یابد و به ۱۱ میلیون و ۱۴۰ هزار بشکه در روز برسد. در برآورد پیشین مقدار کاهش تولید ۶۲۰ هزار بشکه در روز بود. بر اساس این برآورد، تقاضای نفت ایالات متحده آمریکا در سال ۲۰۲۱، یک میلیون و ۵۷۰ هزار بشکه در روز کاهش می‌یابد و به ۲۰ میلیون و

اداره‌ی اطلاعات انرژی ایالات متحده آمریکا (EIA) در گزارشی پیش‌بینی کرده است که تولید نفت خام این کشور در سال جاری تا ۹۹۰ هزار بشکه در روز کاهش یابد و به ۱۱ میلیون و ۲۶۰ هزار بشکه در روز برسد. این در حالی است که در برآورد قبلی این نهاد، مقدار کاهش تولید ۶۰۰ هزار بشکه در روز پیش‌بینی شده بود. این اداره همچنین انتظار دارد که مصرف نفت و دیگر سوخت‌های مایع کشور نیز در سال ۲۰۲۰، روزانه ۲ میلیون بشکه کاهش یابد و به ۱۸ میلیون و ۴۶۰ هزار بشکه در روز برسد، رقم کاهش مصرف نیز در برآورد پیشین ۲ میلیون و ۱۲۰ هزار بشکه در روز بود. این اداره در ادامه‌ی گزارش خود همچنین اعلام کرد که تقاضای جهانی نفت و سوخت‌های مایع به‌طور

کاهش تولید یک میلیون بشکه‌ای شرکت‌های بزرگ نفتی

از مهمترین مشکلات این شرکت‌ها در سه ماه دوم به‌شمار می‌روند و برآورد شده است که تا چند فصل آینده نیز به دلیل ادامه‌ی کاهش تقاضای سوخت در جهان این شرایط همچنان ادامه یابد. تقاضای جهانی سوخت در مقطعی از ماه‌های اخیر تا بیش از ۳۰ درصد آن در پیش از شیوع بیماری کرونا نرسیده است. از میان پنج شرکت مهم نفتی، تنها

بسیاری داشته است. حجم کاهش ارزش دارایی شرکت‌های بزرگ نفتی نشان می‌دهد که کاهش تولید این تولیدکنندگان مهم نفت در جهان، به رقمی تا یک میلیون بشکه در روز نیز رسیده است. در نتیجه، پنج شرکت بزرگ نفتی جهان در سه ماهه‌ی دوم سال جاری میلادی ارزش دارایی‌های خود را تقریباً ۵۰ میلیارد دلار کاهش دادند. کاهش چشمگیر ارزیابی دارایی‌ها و کاهش مقدار بازده،

گزارشات فصلی ارائه شده توسط شرکت‌های مهم بین‌المللی نفتی حاکی از آن است که با کاهش شدید قیمت‌های نفت در چند ماه اخیر، نه تنها سود عملیاتی و تجاری آنها کاهش شدیدی یافت بلکه دارایی‌های آنها نیز در نتیجه‌ی شرایط، با خسارات مالی زیادی روبرو شد. به‌ویژه آنکه، کاهش قیمت‌ها، کاهش شدید تولید نفت این شرکت‌ها را نیز موجب شده بود که بر کاهش سود و یا افزایش زیان آنها تاثیر

شرکت اکسون موبیل با کاهش ارزش دارایی قابل توجهی مواجه نشده است، اما بر اساس اعلام اکسون موبیل ارزیابی دوباره‌ی برنامه‌های این شرکت می‌تواند سبب افت ارزش بخش قابل توجهی از دارایی‌هایش شود و حذف ۲۰ درصد یا ۴ میلیارد و ۴۰۰ میلیون بشکه از ذخایر

نفت و گاز این شرکت را مشخص کند. در مقابل، زیان وارده به شرکت بی‌پی (BP)، معادل ۱۷ میلیارد دلار ارزیابی شده است. این شرکت اعلام کرده که قصد دارد در سال‌های آتی هزینه‌های خود را بر توسعه‌ی انرژی‌های تجدیدپذیر متمرکز کند و

سرمایه‌گذاری‌های خود را در صنعت نفت و گاز کاهش دهد. این پنج شرکت بزرگ که شامل شورون، شل و توتال نیز می‌شود، هزینه‌های سرمایه‌ای خود را نیز در فاصله‌ی سه ماهه‌ی اول و دوم سال جاری تا مبلغ ۲۵ میلیارد دلار کاهش دادند. ■

کاهش نرخ بهره‌برداری در مراکز پالایشی هندوستان

گزارشات دریافتی از صنعت پالایش نفت هند نشان می‌دهند که میانگین نرخ بهره‌برداری از پالایشگاه‌های دولتی هند در هفته‌ی اول ماه ژوئیه، یعنی زمانی که مرحله‌ی دوم بازگشایی فعالیت‌های اقتصادی این کشور آغاز شد، ۹۳ درصد بود. بر اساس گفته‌های وزیر نفت هند، در سه ماهه‌ی منتهی به روز ۳۰ ماه ژوئن، نرخ بهره‌برداری پالایشگاه‌های این کشور ۷۴ درصد بود، در حالی که پالایشگاه‌های هند در مدت مشابه سال گذشته با ۱۰۰ درصد ظرفیت در حال فعالیت بوده‌اند. مدیرعامل شرکت ملی نفت این کشور نیز اعلام کرد که: انتظار می‌رود پالایشگاه‌های هند با توجه به کاهش شدید تقاضا در نیمه‌ی

اول سال و نامشخص بودن موج دوم کرونا در نیمه‌ی دوم سال، در مجموع با ۷۰ تا ۷۵ درصد ظرفیت تولید خود در سال ۲۰۲۰ فعالیت کنند. وی همچنین افزود: محال است که در سال مالی جاری کشور (اول آوریل سال جاری تا ۳۱ مارس سال ۲۰۲۱)، تقاضای فرآورده‌های پالایشی هند به سطح قبل از انتشار ویروس کرونا بازگردد. لازم یه یادآوری است که در روزهای اولیه‌ی اعمال محدودیت‌ها در ۲۵ ماه مارس، نرخ بهره‌برداری در تعدادی از پالایشگاه‌ها به حدود ۴۰ تا ۴۵ درصد کاهش یافت. اما پس از آن و به موازات بازگشایی تدریجی مراکز کسب‌وکار در سومین اقتصاد بزرگ

آسیا (هند)، نرخ بهره‌برداری از مراکز پالایشی افزایش یافت به طوری که در اواخر ژوئن، این رقم به ۹۷ درصد رسید. سخت‌گیرانه‌ترین مرحله‌ی اعمال محدودیت‌ها برای توقف انتشار ویروس کرونا، تقاضای سوخت را تا میزان زیادی کاهش داد ولی پس از آن و در ماه مه، فروش سوخت پس از کاهش محدودیت بهبود یافت. ۹ پالایشگاه هند به ترتیب در ماه مارس، آوریل، مه و ژوئن با ۹۸ درصد، ۵۳ درصد، ۷۳ درصد و ۹۷ درصد ظرفیت فعالیت داشته‌اند. در سال مالی منتهی به ۳۱ مارس گذشته، نرخ بهره‌برداری پالایشی هند ۱۰۰ درصد بوده است. ■

تکمیل خط لوله‌ی انتقال گاز "نورد استریم-۲"

وزیر امور خارجه‌ی روسیه اعلام کرد که خط لوله‌ی انتقال گاز "نورد استریم-۲" که گاز روسیه را به مقصد نهایی خود در آلمان می‌رساند، در آینده‌ی نزدیک تکمیل خواهد شد. اجرای این خط لوله که با بودجه‌ی ۱۰/۵ میلیارد دلاری احداث شده و ۵ سهامدار اروپایی نیز

دارد، از چند سال پیش برنامه‌ریزی شده است. پس از آنکه دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا در ماه دسامبر ۲۰۱۹ خط لوله‌ی نورد استریم-۲ را تحریم کرد، روند اجرایی آن نیز بلافاصله به حال تعلیق درآمد، زیرا دولت ترامپ مدت‌هاست

تلاش می‌کند این پروژه را متوقف کند. واشنگتن به همراه دو متحد خود در اروپا یعنی اوکراین و لهستان معتقد است که این پروژه سبب افزایش وابستگی اروپا به گاز روسیه و تقویت نفوذ مسکو در قاره‌ی سبز می‌شود، حال آنکه حامیان این پروژه، آن را برای تامین گاز اروپا

حیاتی و استراتژیک می‌دانند. یکی از اقدامات آمریکا، تلاش برای متقاعد کردن آلمان به کمتر کردن وابستگی خود به روسیه بود که موفق نبود. اقدام بعدی آمریکا تهدید به تحریم کشتی‌هایی بود که در ساخت این خط لوله دخیل هستند که سبب توقف این پروژه برای مدتی شد، زیرا بلافاصله، یک شرکت لوله‌گذاری سوئیسی-هلندی به علت تهدید فوق، شناورهای خود را از این منطقه بیرون کشید. در ماه ژوئیه نیز، با اصلاحیه‌ای در قانون اختیارات دفاع ملی، مجدداً تحریم‌های جدیدی علیه شرکت‌های حاضر در پروژه وضع شد. البته، این اقدام با وجود اظهارات معاون رئیس کمیسیون اروپا انجام شد، زیرا وی گفته بود که اتحادیه‌ی اروپا با تحریم کشورهای ثالث علیه شرکت‌های اروپایی که مشاغل قانونی دارند، مخالف است.

ماه ژوئن نیز، آمریکا بار دیگر تحریم‌هایی را اعلام کرد که هدف آنها مجازات جدیدی را علیه کلیه‌ی شرکت‌هایی که مجوز بیمه و امکانات بندری را برای شناورهایی که کار لوله‌گذاری این پروژه را انجام می‌دهند، اعمال کردند. به‌هر ترتیب، اگرچه اقدامات آمریکا آغاز به کار این خط لوله را به تعویق انداخت، اما روسیه قصد دارد به‌تنهایی پروژه را که تاکنون ۸۰ درصد آن انجام شده، تا پایان سال جاری تکمیل کند. این خط لوله قرار است با دور زدن اوکراین و لهستان گاز روسیه را از طریق دریای بالتیک به اروپا منتقل کند. بهره‌برداری از این پروژه‌ی بزرگ سبب می‌شود که میزان فروش گاز روسیه به آلمان تا میزان دو برابر افزایش پیدا کند، از همین رو آلمان مهمترین کشور اروپایی است که از این

پروژه بیش از دیگر کشورهای قاره‌ی سبز بهره‌مند می‌شود. از طرفی، تکمیل این خط لوله، طرح‌های آمریکا برای افزایش عرضه‌ی گاز طبیعی مایع (LNG) به اروپا را به چالش می‌کشد و به زیان صادرکنندگان LNG آمریکا خواهد بود. بر اساس تحریم‌های واشنگتن دارایی شرکت‌هایی که در پروژه‌ی نورد استریم-۲ همکاری کنند در خاک آمریکا توقیف می‌شود و ویزای کارکنان و کارفرمایان مرتبط با این پروژه نیز باطل خواهد شد. یکی از مهمترین هدف‌های این تحریم‌ها شرکت آلسیز سوئیس است که با کشتی‌های بزرگ به‌صورت تخصصی در زمینه‌ی اجرای خط لوله در عمق دریا فعالیت می‌کند. شرکت گازپروم روسیه برای تکمیل پروژه‌ی فوق با این شرکت سوئیسی همکاری نزدیکی دارد. ■